

Erfaringer med GDPR - Hvordan kan Skate bidra i utfordringsbildet

Direktør Bjørn Erik Thon

SKATE 18. desember 2019

- Noen korte ord om hva som har skjedd de siste 16 månedene
-en gjennomgang av avviksmeldinger, fordeling på bransje og hvilke feil som blir gjort
- en gjennomgang av hvilken rolle vi tror Skate og Skate-etatene kan ha

De siste 16 månedene

-
- En sterk økning i saksmengden
 - Mer omfattende og kompliserte saker; teknologi og juss griper stadig sterkere inn i hverandre
 - Større motstand fra behandlingsansvarlig, som selvsagt er helt legitimt
 - Betydelige internasjonale forpliktelser, og behov for å følge også den internasjonale rettsutviklingen meget nøye

Personvern før og nå

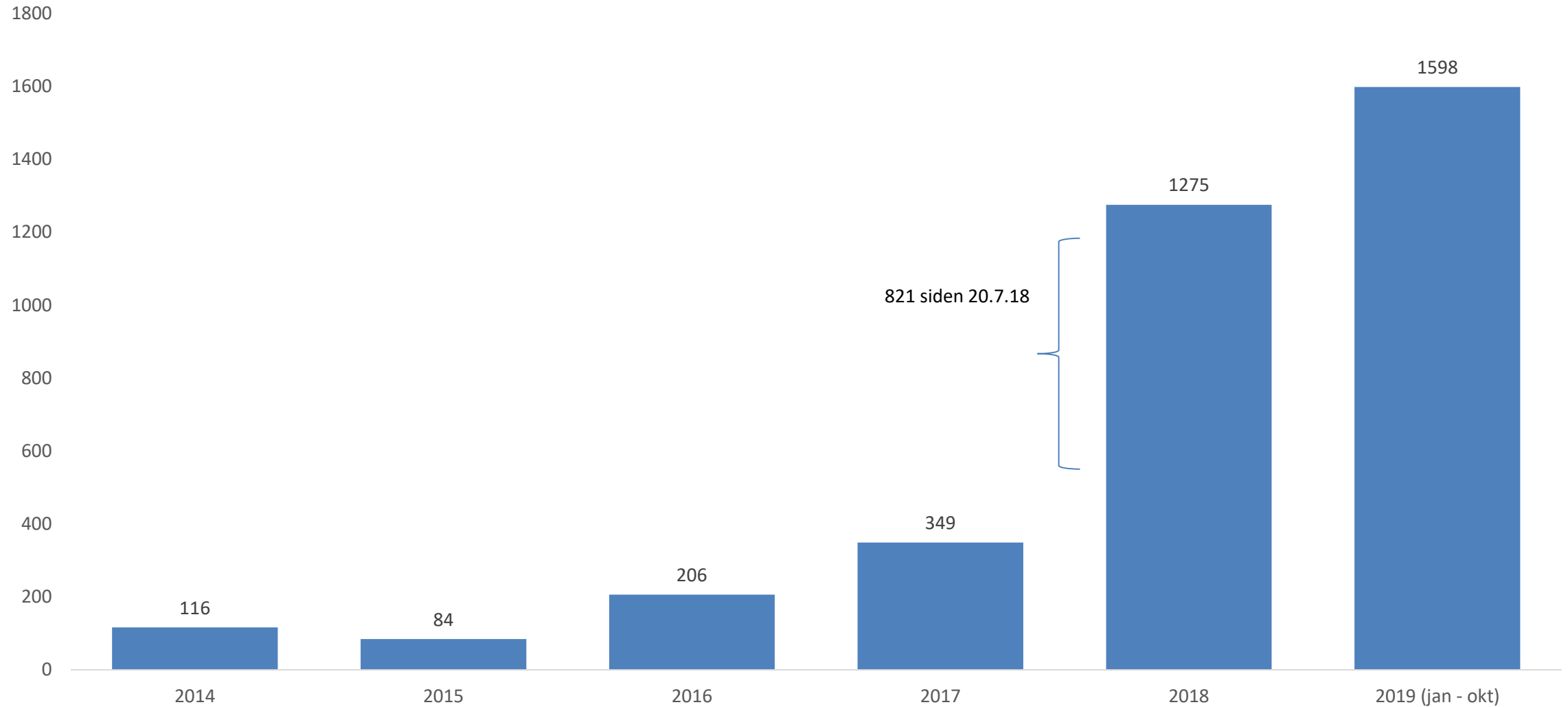
Endring i måten å tenke personvern på

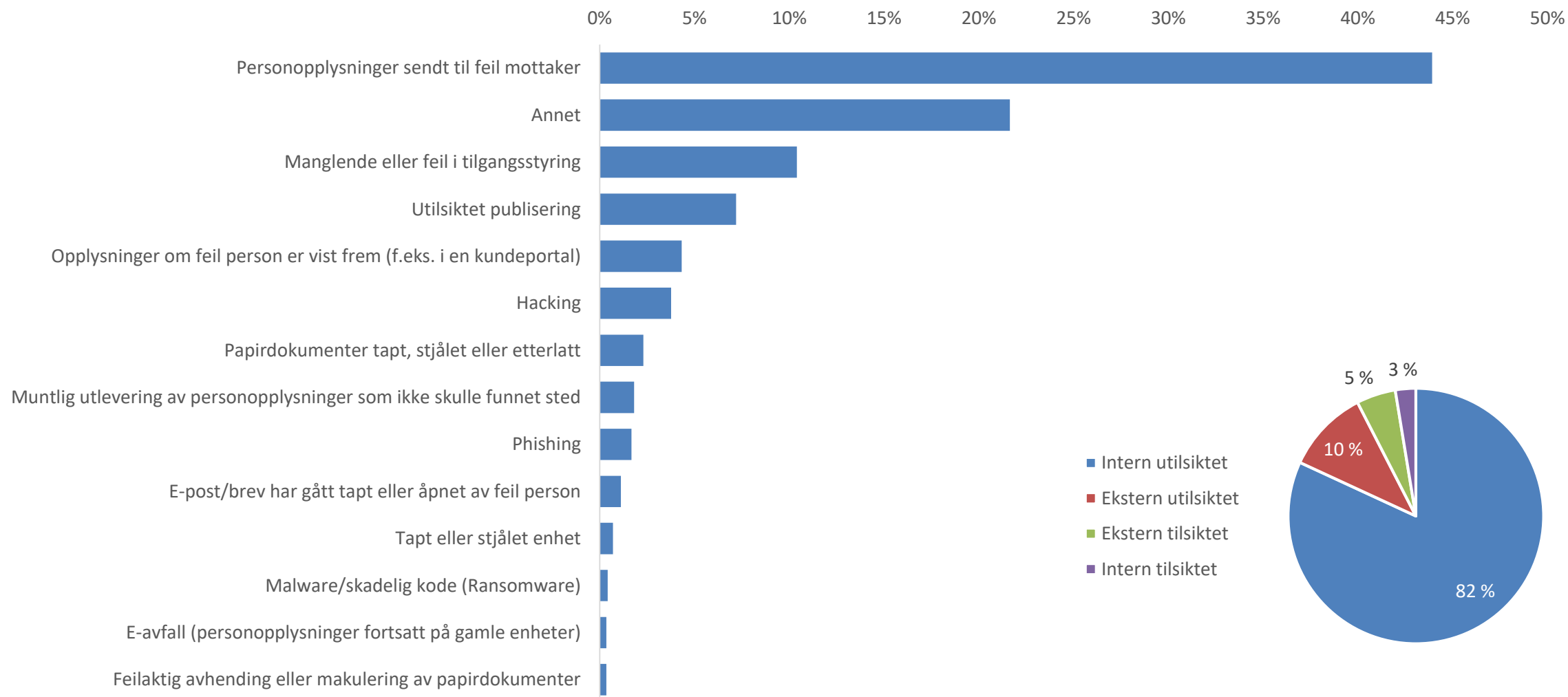
- Fra statiske og lite bruk av data til at folk forventer, til og med forlanger at dataene deres blir brukt og gjenbrukt
 - På den måten får vi godt informerte innbyggere med stor selvbestemmelse og bedre rettigheter balanserer makt
- Fra ingen bruk av data, til *riktig bruk* av data
- Fra at personvern er noe datafolk holder på med til personvern gjelder alle i virksomheten og må bygges inn i alle løsninger helt fra starten av (lenge for «ingeniørene» kommer på banen)
- Fra konsesjoner og forhåndstillatelser fra Datatilsynet til at virksomhetene selv må gjøre solide vurderinger for å oppfylle systemplikter (bl.a. DPIA)

Litt om avviksmeldinger

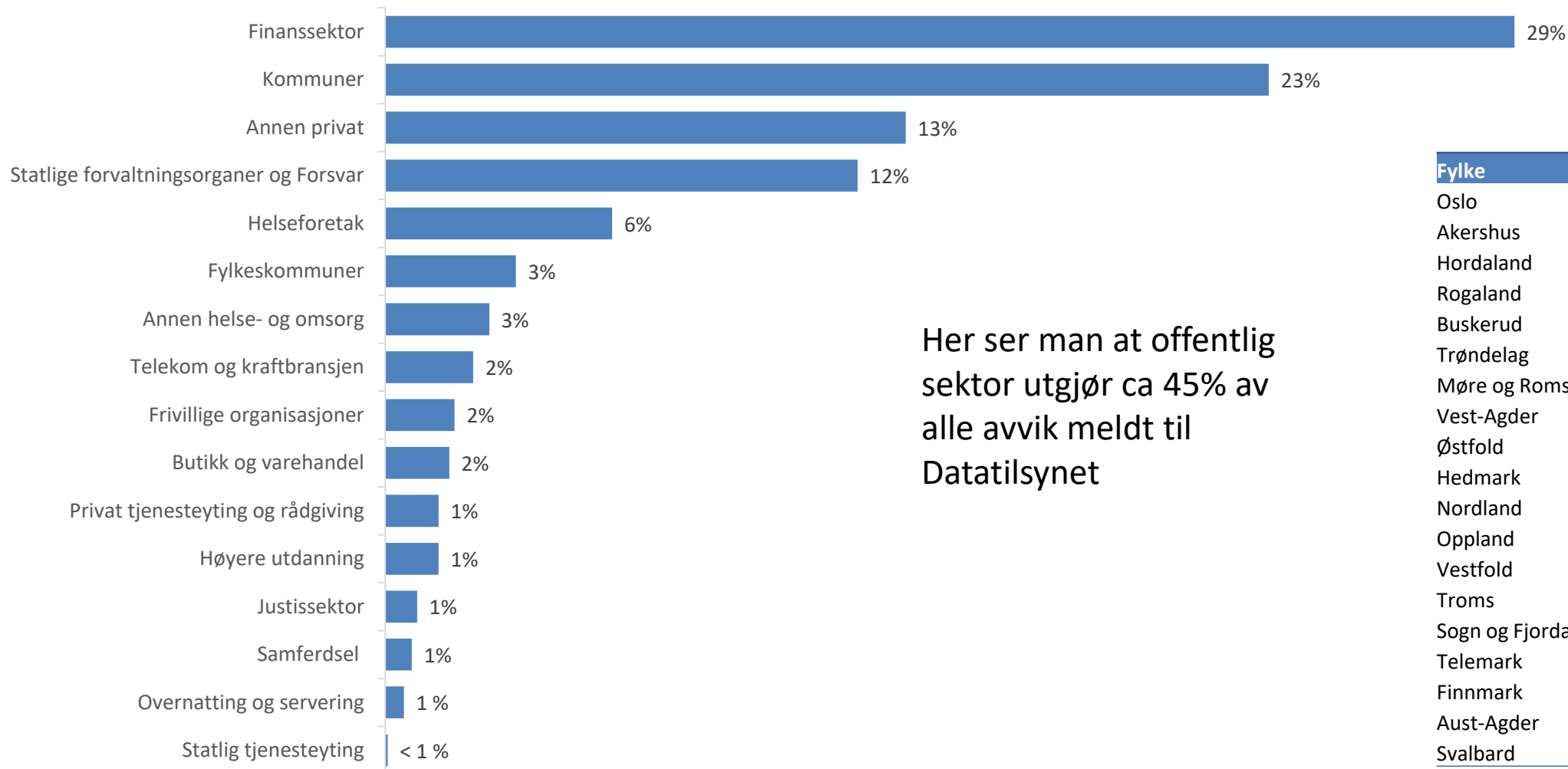
Enorm økning i antall avviksmeldinger

Hvilke feil blir gjort – alle sektorer og bransjer (tall for 2019)

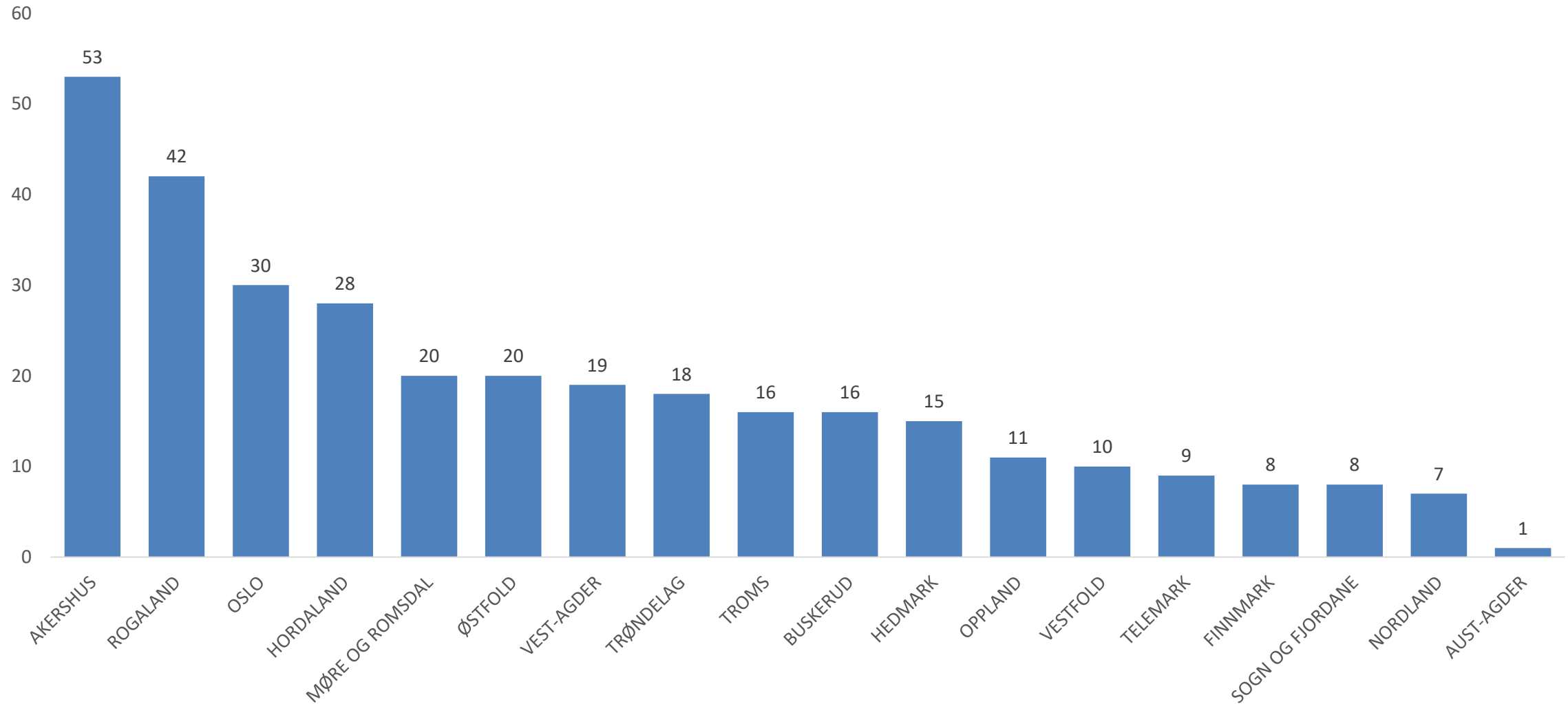
Hvem melder avvik?

Her ser man at offentlig sektor utgjør ca 45% av alle avvik meldt til Datatilsynet

Fylke	Antall avvik
Oslo	41 %
Akershus	11 %
Hordaland	9 %
Rogaland	6 %
Buskerud	5 %
Trøndelag	4 %
Møre og Romsdal	3 %
Vest-Agder	3 %
Østfold	3 %
Hedmark	3 %
Nordland	2 %
Oppland	2 %
Vestfold	2 %
Troms	1 %
Sogn og Fjordane	1 %
Telemark	1 %
Finnmark	1 %
Aust-Agder	0 %
Svalbard	0 %
Totalsum	100 %

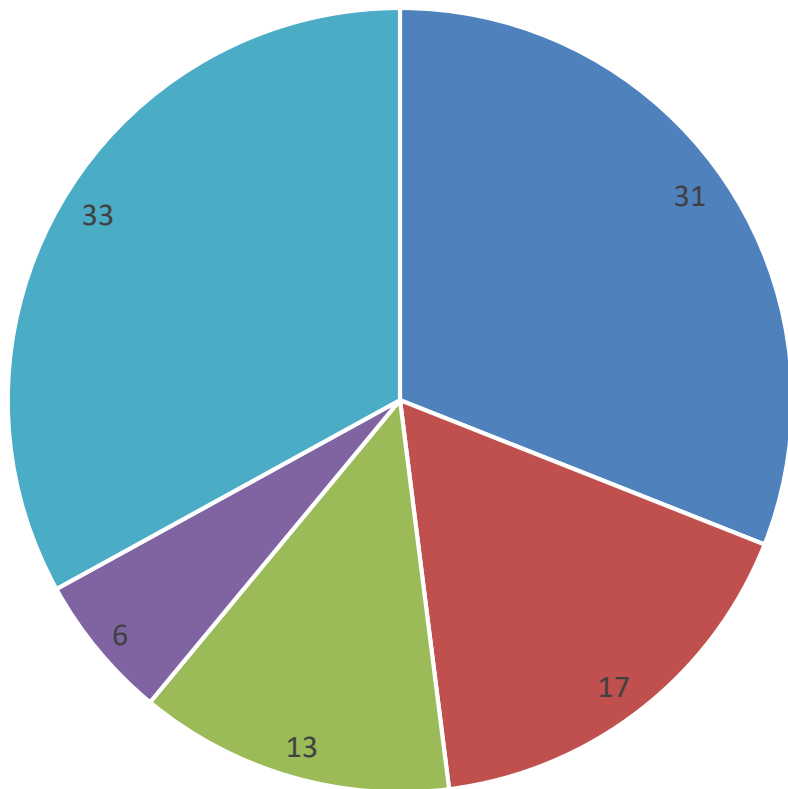
Avvik i kommunesektoren

Hva er det som går galt i offentlig sektor?

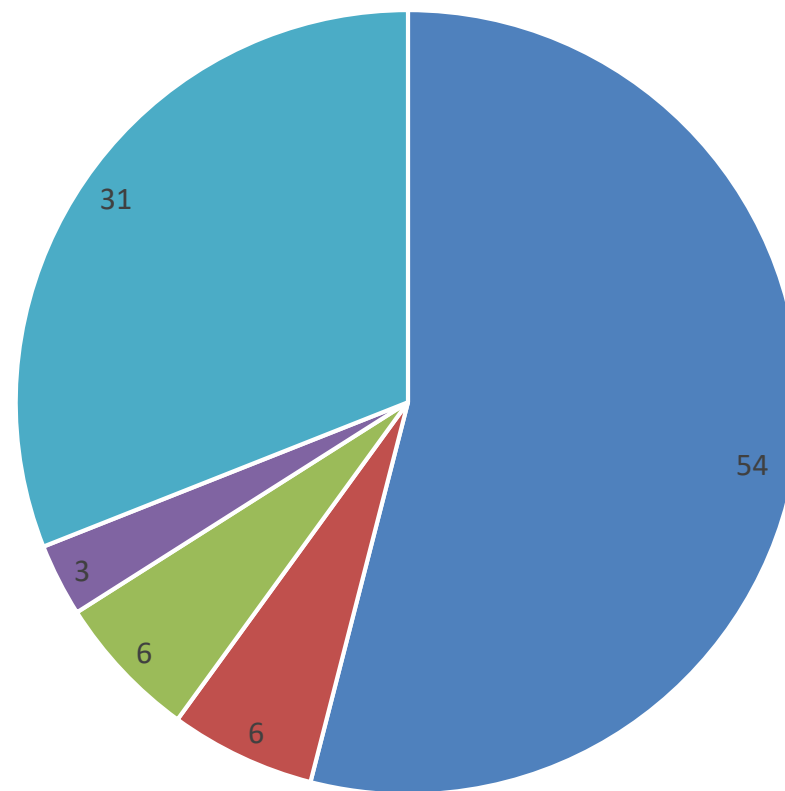

Kommuner

- Personopplysninger sendt feil mottaker
- Utidskettet publisering
- Manglende eller feil i tilgangsstyring
- Papirdokumenter på avveie
- Annet

Stat

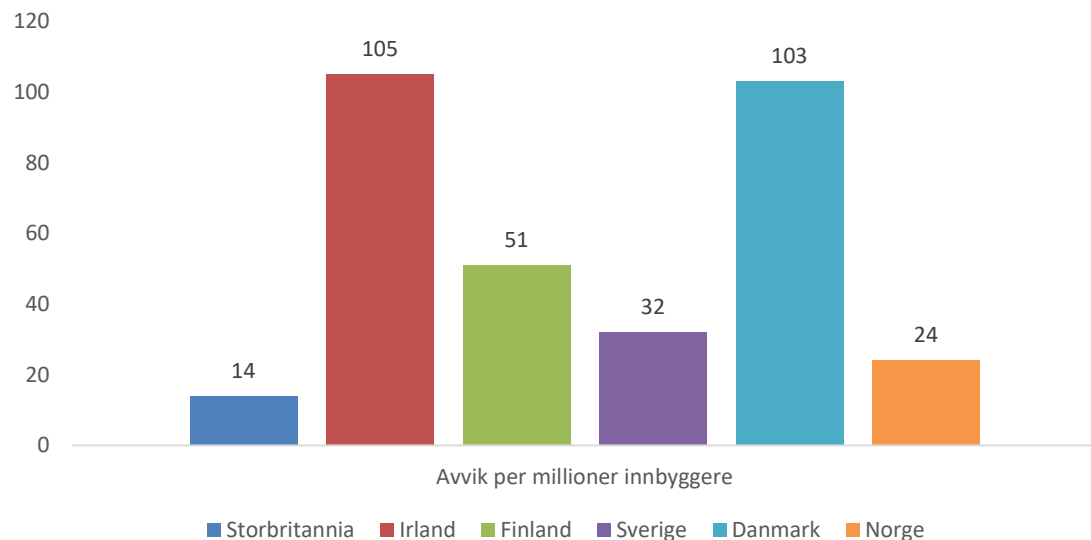

- Personopplysninger sendt feil mottaker
- Utidskettet publisering
- Manglende eller feil i tilgangsstyring
- Opplysninger om feil person vist fram (eks i kundeportal)
- Annet

Sammenlignet med andre land

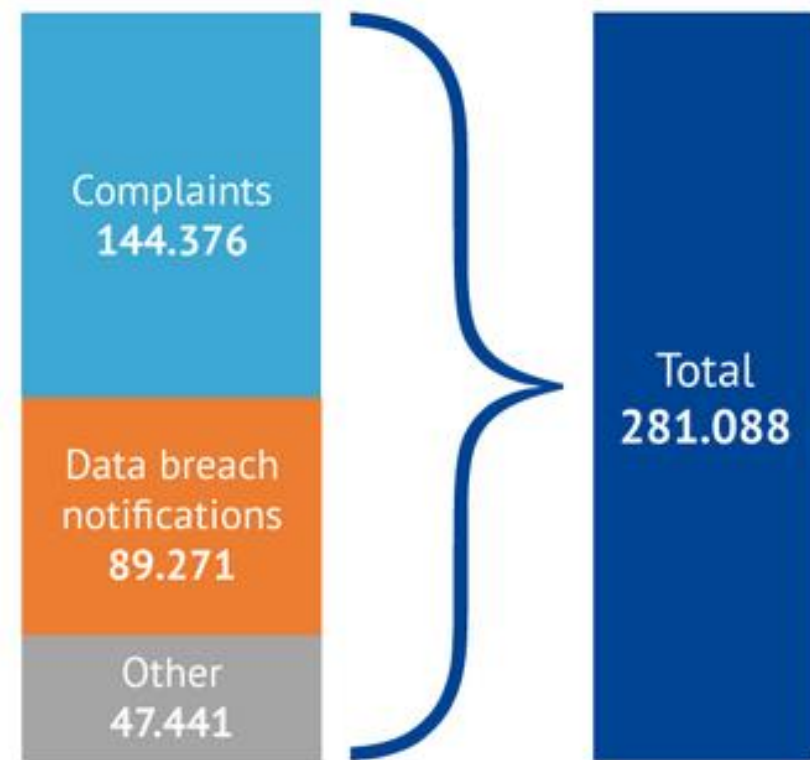

- EDPB har registrert nesten 90.000 avviksmeldinger (25.5.2019)
- Danmark og Irland er blant de europeiske landene med flest avvik per capita

Kilde: Keepabl / EDPB

National Cases
Number of cases per type

Kilde: EDPB (22.5.2019)

Ny sikkerhetssvikt i Bergen kommune: Foreldre med besøksforbud lagt til i skole-app

Har gitt foreldre med besøksforbud tilgang til opplysninger om barn på hemmelig adresse. Datatilsynet er varslet om sikkerhetssvikten.

Jon Bolstad @jon_bolstad Journalist

Kilde: NTB/NRK

Illustrasjonsfoto. (Colourbox)

KOMMENTAR: DATASIKKERHET Bergen framstår nå som dårligst i landet på datasikkerhet. Da holder det ikke å være lei seg

– Nok en datatabbe i Norges nest største by gir inntrykk av at kommunen ikke tar sikkerhet på alvor. Nei, hunforbeholdt den datatabben får jo bare konsekvenser for de som er berørt.

AV: OLE PETTER

Facebook

Ole Petter Pedersen Redaktør

+ FBLG

kommune- og jussp

Fire uker tok det fra å ifølge opplysninger k

Barneombudet om sikkerhetsfeil i Bergen: Barn kunne blitt utsett for fare

Sterke reaksjoner på den siste datavikten i Bergen kommune. No vil flere parti ha nok ei høring om datasystema i bergenskolen.

Jon Bolstad @jon_bolstad Journalist

Adrian Nyhammer Olsen @nyhammera Journalist

Publisert 21. okt kl 09:41 Oppdatert 21. okt kl 10:00

– ALVORLIG: Barneombudet Inga Bjørn Engh forventar at norske kommunar har system som sikrar personvern til barn. Ho reagener på den siste alvorlege svikten i Bergen kommune.

– Dette kan få alvorlege følger for barn, og i ystste konsekvens føre til at enkelte barn blir utsett for fare, seier barneombudet Inga Bjørn Engh.

Onsdag kveld vart det kjent at Bergen kommune har sendt avviksmelding til Datatilsynet.

Opplysningar om mellom anna barn som bur på hemeleg adresse var gjort tilgjengeleg for foreldre utan foreldreatvar gjennom den nye appen Vigilo.

Barneombudet reagerer på sikkemestellen. Engh forventar at norske kommunar har system som sikrar personvernet til barn.

– Offisielle styringsmakter må vera heilt sikre på at dei ikkje set barn i

Dirrektøren på Den Nationale Scene går av

Nytt kokevare på Åstøy – Svikt i en b

Hjemmehjelp publiserte brukeropplysninger via mobilen: BILDE-TABBE PÅ TINDER

8

10. OKTOBER 2019 STAVANGER AFTENBLAD

«Beat The Street» manglet avtale om datasikkerhet

Et slike beaker en plassert rundt i Sandnes. Her regimene ber og ber for å samle poeng i konkurransen Beat the Street.

Fikk andre kollegers private SMS

PERSONVERNREGLER: FLERE AVVIK MELDT TIL DATATILSYNET

– Skal ikke ha slike avvik

Siden 1. oktober i fjor har kommunens

– Avviksmeldinger til Datatilsynet viser at vi tar dette alvorlig og hele tiden jobber med å bli bedre

Personvern-tabbe i Oslo kommune: Brettet ut sensitive dokumenter om 30 ansatte på nettsidene

digi.no

Få faglig påfyll, meld deg på kurs!

NITO Kurstilbud

1500,- i medlemsrabatt

Skolemeldinger fra foreldre havnet hos utenforstående privatperson: «Dette skremte meg»

Et enkel tastefelt førte til at personopplysninger havnet på avhengig i et helt år. Holmestrand kommune har nå handlet raskt for å forendre nye avvik av denne typen.

Hva kan Skate bidra med?

Skate

- SKATE vil avmystifisere avvik og gi uttrykk for at avvik er en viktig ressurs for læring og forbedring
- SKATE vil stille krav til innebygd personvern og gjennomført DPIA i alle felleskomponenter, i sentrale dokumenter som digitaliseringsrundskrivet og utredningsinstruksen, og ved datadeling
- Involvere Datatilsynet i sin gjennomføring og oppfølging av disse kravene
- Bruke SKATE som en arena der man
 - Lære av hverandres suksesser
 - Lære av hverandres feil

Skate-etatene

- Sikre at informasjonssikkerhet og personvern er på ledelsens agenda
- Jevnlig revisjon av egne rutiner for avviksbehandling
 - Sikre at disse er oppdatert og virker etter mål og hensikt
 - Sikre at disse er kjent og brukes
- Samarbeide tett med Datatilsynet og andre veiledningsaktører for å sikre at ansatte har dette «under huden»
- Være nysgjerrig på den statistikk og kunnskap som bl.a. Datatilsynet besitter

Avvik skjer!

- Det er ingen skam å rapportere avvik! Det er ikke sladring! Vis åpenhet!
- Evner dere å oppdage og håndtere avvik?
- Iverksett og gjennomgå tiltak (organisatoriske og tekniske)
 - Bør vi endre våre rutiner? Kan vi gi bedre opplæring? Backup og oppdatering av SW?
 - God tilgangsstyring? Gjør vi (sikkerhets)testing?
- Vurder risiko - Skal de berørte varsles? Skal Datatilsynet varsles?
- Lær av egne og andres hendelser, og bruk dem som scenarier i risikovurderinger
- Hold dere oppdatert på trusselbildet og ikke bagatelliser egne verdier

Teknologi

- Ikke pokker om hackerne skal få «shame» meg til stillhet

Haakon Gellein holdt på å påføre arbeidsgiveren store tap da han ble offer for id-tyveri på nettet.

2 min Publisert: 24.03.19 – 10.17 Oppdatert: 10 dager siden

NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET

RISIKO 2019
Krafttak for et sikrere Norge

NSR Næringslivets sikkerhetsråd Mørketallsundersøkelsen 2018

TRUSSELVURDERING 2019

PST POLITIETS SIKKERHETSTJENESTE

NORDMENN OG DIGITAL SIKKERHETSKULTUR
2018

Datatilsynet

Norge Haakon Gellein velger å være åpen om at han til tross for god aktsomhet slapp unna. Å være åpen og være åpne er vårt beste motmiddel, mener han. (Foto: Per Ståle Bugjerde)